

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Blanky Kapitánové a soudkyň JUDr. Ivety Veselé a Mgr. Zdeňky Winklerové ve věci

Oprávněné: **Jana V.**, narozená dne xxx
bytem xxx, xxx U. S. A.
zastoupená advokátkou Mgr. Markétou Medřickou
sídlem K Červenému dvoru 294, 100 00 Praha 10

proti
povinnému: **Jiří V.**, narozený dne xxx
bytem xxx, xxx
zastoupený advokátem JUDr. Alanem Vitoušem
sídlem Dukelských hrdinů 23, 170 00 Praha 7

pro dlužné výživné, o návrhu povinného na částečné zastavení exekuce, k odvolání oprávněné proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 17. května 2019, č. j. 36 EXE 1899/2012-333,

takto:

Usnesení soudu prvního stupně **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením soud prvního stupně zastavil exekuci vedenou u Obvodního soudu pro Prahu 5 pod sp. zn. 36 EXE 1899/2012 soudní exekutorkou JUDr. Janou Tvrdkovou, Exekutorský úřad Praha 4, pod sp. zn. 095 EX 313/12, a to ohledně způsobu provedení exekuce pozastavením řídičského oprávnění podle exekučního příkazu ze dne 18. 3. 2019, č. j. 095 Ex 1812/13-82.
2. Takto rozhodl na podkladě skutečnosti, že usnesením Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 17. 7. 2012, č. j. 36 EXE 1899/2012 - 27, ve spojení s usnesením Městského soudu v Praze ze dne 27. 8. 2013, č. j. 25 Co 364/2013 - 67, byla dle vykonatelného rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 6. 6. 2009, č. j. 50 P 93/2007 - 290, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 9. 2. 2010, č. j. 64 Co 572/2009 - 321, k vymožení pohledávky na dlužném i běžném výživném do června 2012 včetně, ve výši 500 000 Kč, nákladů exekuce a nákladů oprávněné, které budou určeny v příloze k úhradě nákladů exekuce, nařízena exekuce na majetek povinného. Provedením exekuce byla pověřena JUDr. Jana Tvrdková, soudní exekutorka Exekutorského úřadu Praha 4. Ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 5 pod sp. zn. 36 EXE 2028/2013 vydal soud pověření soudního exekutora ze dne 12. 6. 2014, č. j. 36 EXE 2082/2013 - 41, kterým pověřil vedením exekuce podle vykonatelného rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 6. 6. 2009, č. j. 50 P 93/2007 - 290, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 9. 2. 2010, č. j. 64 Co 572/2009 - 321, k vymožení povinnosti povinného uhradit oprávněné částku 132 500 Kč za dlužné výživné za období od července 2012 do října 2013, včetně nákladů oprávněné a nákladů soudního exekutora, které budou stanoveny v průběhu řízení, JUDr. Janu Tvrdkovou, soudní exekutorku Exekutorského úřadu Praha 4. Při jednání dne 24. 11. 2015 usnesením Obvodního soudu pro Prahu 5 byla obě shora uvedená řízení spojena ke společnému řízení pod sp. zn. 36 EXE 1899/2012.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Hrdličková.

3. Povinný se podáním ze dne 20. 3. 2019 ve znění doplnění domáhal zrušení exekučního příkazu k provedení exekuce pozastavením řídičského oprávnění vydanému pověřenou soudní exekutorkou dne 18. 3. 2019, č. j. 095 Ex 1812/13 - 082. Uvedl totiž, že nejsou splněny podmínky pro vydání tohoto exekučního příkazu, neboť je zaměstnán v pracovním poměru u společnosti xxx jako řidič s výkonem práce řidiče, jež je jeho jediným zdrojem příjmu, z něhož uspokojuje základní životní potřeby své a osob, k nimž má vyživovací povinnost. Řidičské oprávnění tak nezbytně potřebuje k výkonu práce.
4. Oprávněná ve vyjádření ze dne 9. 4. 2019 s návrhem povinného na částečné zastavení exekuce nesouhlasila s tím, že předmětný exekuční příkaz byl vydán po právu.
5. Soudní exekutorka s ohledem na stanovisko oprávněné návrh povinného na částečné zastavení exekuce postoupila dle § 55 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů (dále jen „exekuční řád“) společně s exekučním spisem k rozhodnutí exekučnímu soudu. Uvedla, že neshledala důvody pro zrušení předmětného exekučního příkazu, kterým bylo rozhodnuto o pozastavení řídičského oprávnění povinného, neboť postihnout řídičské oprávnění povinného lze v řízeních zahájených od 1. 1. 2013, kdy nabyla účinnosti novela zákona 396/2012 Sb., a toto exekuční řízení bylo zahájeno dne 26. 9. 2013.
6. Soud prvního stupně aplikoval na návrh povinného § 52 odst. 1 exekučního řádu a § 268 odst. 1 písm. h) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“), jakož i § 268 odst. 4 o. s. ř.. Konstatoval, že v dané věci mohl rozhodnout bez nařízeného jednání ve smyslu § 253 o. s. ř. a § 52 odst. 1 exekučního řádu, neboť exekuční řízení není řízením nalézacím ve věci samé. Posléze soud prvního stupně konstatoval, že soudní exekutorka vydala dne 18. 3. 2019 exekuční příkaz, č. j. 095 Ex 1812/13 - 082, a to k provedení exekuce pozastavením řídičského oprávnění povinného. Odkázala na nález Ústavního soudu ze dne 23. 10. 2018, sp. zn. II ÚS 50/18, kdy za splnění podmínky § 71a odst. 1 exekučního řádu novela provedená zákonem č. 298/2017 Sb. umožňuje exekutorovi vydat exekuční příkaz k pozastavení řídičského oprávnění povinného, je-li v exekuci vymáhán nedoplatek výživného na zletilé dítě do 26 let věku, které se soustavně připravuje studiem na své budoucí povolání. Novela však nabyla účinnosti dne 4. 10. 2017 a vzhledem k chybějícím přechodným ustanovením platí, že se použije na řízení zahájená po nabytí účinnosti této novely. Řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 298/2017 Sb., je proto dle soudu prvního stupně nutno dokončit podle dosavadních právních předpisů, jež soudnímu exekutorovi neumožňovaly vydat exekuční příkaz k pozastavení řídičského oprávnění povinného, je-li v exekuci vymáhán nedoplatek výživného na zletilé dítě. Protože pak dané řízení bylo zahájeno před datem 4. 10. 2017, předmětný exekuční příkaz k pozastavení řídičského oprávnění povinného byl vydán bez zákonného podkladu, což je důvodem pro částečné zastavení exekuce v rozsahu provedení exekuce pozastavením řídičského oprávnění povinného dle exekučního příkazu ze dne 18. 3. 2019, č. j. 095 Ex 1812/13 - 082, a to dle § 268 odst. 1 písm. h), odst. 4 o. s. ř. O nákladech řízení soud prvního stupně nerozhodoval ve smyslu § 89 exekučního řádu, a to ve spojení s judikaturou Ústavního soudu, na níž odkázal.
7. Usnesení včas podaným odvoláním napadla oprávněná. Odvolací důvody spatřovala v § 205 odst. 2 písm. b) až g) o. s. ř.. Konstatovala, že v řízení doložila, že povinný se dlouhodobě a zcela účelově vyhýbá plnění své zákonné vyživovací povinnosti ve vztahu k oprávněné. To vše za situace, kdy disponuje jako statutární zástupce různých společností značnými majetkovými hodnotami a jeho příjmy mu umožňují, aby výživné hradil. Povinný tak od počátku činí vše, aby se plnění své povinnosti vyhnul. Výjimkou není pak ani jeho návrh na částečné zastavení exekuce k provedení exekuce pozastavením řídičského oprávnění na základě exekučního příkazu ze dne 18. 3. 2019, č. j. 095 Ex 1812/13 - 082. Uvedla dále, že povinný založil do spisu pracovní smlouvu uzavřenou se společností xxx, z níž vyplývá, že pro tuto společnost, kde je statutárním zástupcem, pracuje

zároveň jako řidič. Oprávněná má zato, že na tuto smlouvu je třeba pohlížet v širších souvislostech, což soud prvního stupně neučinil. Pracovní smlouvu podepsal povinný na straně jedné jako statutární zástupce uvedené společnosti, na straně druhé jako zaměstnanec. Je tak zřejmé, že tato pracovní smlouva žádnou důkazní hodnotu nemá a je absolutně pochybná. Dále oprávněná uvedla, že pokud jde o novelu exekučního řádu provedenou zákonem č. 298/2017 Sb., umožňující exekutorovi vydat exekuční příkaz k pozastavení řídičského oprávnění povinného, je-li v exekuci vymáhán nedoplatek výživného na zletilé dítě do 26 let věku, které se soustavně připravuje studiem na své budoucí povolání, že tato nabyla účinnosti dne 4. 10. 2017. Nesouhlasí však s tím, že předmětné exekuční řízení je třeba dokončit dle dosavadních právních předpisů, nikoliv ve znění právě této novely. V tomto smyslu odkázala na rozhodnutí Ústavního soudu, sp. zn. II. ÚS 512/05, kde tento soud zaujal názor naprosto odlišný. Vychází proto z toho, že novela exekučního řádu provedená zákonem č. 298/2017 Sb. se vztahuje i na exekuci vedenou proti povinnému. Soudnímu exekutorovi proto umožňuje vydat exekuční příkaz pozastavením řídičského oprávnění. Právní posouzení provedené soudem prvního stupně považuje za nesprávné, jež nemůže obstát. Nadto v dané věci má za to, že řízení trpí procesní vadou, neboť soud přistoupil k rozhodnutí bez nařízení jednání, přičemž vysvětlení tohoto jeho postupu není přesvědčivé. Navrhla, aby odvolací soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k novému řízení.

8. Povinný se k odvolání oprávněné vyjádřil tak, že s tímto nesouhlasí. Připomněl, že předmětné exekuční řízení od počátku považuje za šikanózní, neboť oprávněná v jeho průběhu činí kroky, jimiž se snaží povinného poškodit. Byť je oprávněné dobře známo, že povinný má jedinou možnost výdělků výkonem zaměstnání řidiče motorových vozidel, toto nerespektuje. Jestliže pak oprávněná zpochybňuje pracovní smlouvu povinného, povinný na této nespátruje nic neobvyklého, a to za situace, kdy současně vykonává funkci jednatele společnosti i řidiče. Podané odvolání ze strany oprávněné povinný hodnotí jako ryze účelové, obsahující řadu nepravdivých tvrzení, zejména stran možnosti výdělků povinného. Jestliže se pak jedná o nepřijatelnost vedení exekuce pozastavením řídičského oprávnění povinného, má zato, že názor soudu prvního stupně v tomto smyslu je zcela správný. Řízení zahájena před nabytím účinnosti zákona č. 298/2017 Sb., je totiž nutno dokončit podle dosavadních právních předpisů, které soudnímu exekutorovi neumožňovaly vydat exekuční příkaz k pozastavení řídičského oprávnění povinného, je-li v exekuci vymáhán nedoplatek výživného na zletilé dítě. Jestliže pak oprávněná argumentuje specifikovaným ústavním nálezem, tento je na danou věc zcela nepřiléhavý a nelze jej použít. Novela exekučního řádu provedená zákonem č. 298/2017 totiž neobsahuje přechodná ustanovení, a proto za této situace není možné, aby soudní exekutor při provádění exekuce vydal exekuční příkaz bez zákonného podkladu, je proto namístež exekuci stran daného exekučního příkazu zastavit. Navrhl, aby odvolací soud napadené usnesení soudu prvního stupně jako věcně správné potvrdil.
9. Odvolací soud, aniž ve věci nařídil jednání, neboť účastníci řízení ve smyslu § 254 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 214 odst. 3 o. s. ř. a § 52 odst. 1 exekučního řádu souhlasili s rozhodnutím věci bez nařízení jednání, přezkoumal napadené usnesení, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo (§ 212, § 212a o. s. ř. ve spojení s § 52 odst. 1 exekučního řádu), a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.
10. Podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. výkon rozhodnutí bude zastaven, jestliže výkon rozhodnutí je nepřijatelný, protože tu je jiný důvod, pro který rozhodnutí nelze vykonat. Podle odst. 4 téhož ustanovení, týká-li se nařízení výkonu rozhodnutí některých z důvodů zastavení jen zčásti, nebo byl-li výkon rozhodnutí nařízen v rozsahu širším, než jaký stačí k uspokojení oprávněného, bude výkon rozhodnutí zastaven částečně.
11. V dané věci je zjevné, že soudní exekutorka vydala dne 18. 3. 2019 exekuční příkaz, č. j. 095 Ex 1812/13 - 082, k provedení exekuce pozastavením řídičského oprávnění povinného.

Měla tak s odkazem na nález Ústavního soudu ze dne 23. 10. 2018, sp. zn. II. ÚS 50/18, za splnění podmínky § 71a odst. 1 exekučního řádu. Dospěl-li však soud prvního stupně, jemuž posléze návrh povinného na částečné zastavení exekuce uvedeným exekučním příkazem soudní exekutorka dle § 55 exekučního řádu předložila, neboť oprávněná s částečným zastavením exekuce nesouhlasila, k závěru, že postup soudní exekutorky vydáním uvedeného exekučního příkazu nebyl po právu, odvolací soud tento závěr považuje za nesprávný. Nutno totiž plně souhlasit s odvolacími námitkami oprávněné, že procesní právo a jeho změny lze použít ode dne nybytí účinnosti nového zákona, a to i pro řízení zahájená před jeho účinností, přičemž účinky procesních úkonů soudu i účastníků, které s nimi spojovala či nespojovala dřívější úprava, zůstávají zachovány. Jinak řečeno, v případě procesních vztahů platí nové právo i ve věcech zahájených před jeho účinností, ale dosud neskončených. Tuto zásadu pak lze prolomit případnými přechodnými ustanoveními, v nichž lze stanovit, že řízení započatá přede dnem účinnosti nového předpisu se dokončí dle dosavadních právních předpisů. Nestanoví-li však přechodná ustanovení nic jiného, případně pokud nestanoví vůbec nic, platí výše uvedená zásada (srovnej např. rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 512/05). Z uvedeného proto plyne závěr, že novela provedená zákonem č. 298/2017 Sb., jež umožňuje exekutorovi vydat exekuční příkaz k pozastavení řídicího oprávnění povinného, je-li v exekuci vymáhán nedoplatek výživného na zletilé dítě do 26 let věku, které se soustavně připravuje studiem na své budoucí povolání, se vztahuje i na exekuci vedenou proti povinnému.

12. Z popsáných důvodů proto odvolací soud napadené usnesení dle § 219a odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 52 odst. 1 o. s. ř. a § 254 o. s. ř. zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.
13. Na soudu prvního stupně tak následně bude, aby se návrhem povinného na částečné zastavení exekuce zabýval věcně.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** dovolání přípustné (§ 238 odst. 1 písm. k) o. s. ř.).

Praha 26. září 2019

JUDr. Blanka Kapitánová v. r.
předsedkyně senátu